

**Силабус курсу
МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 016 Спеціальна освіта

Освітньо-професійна програма Спеціальна освіта (Фізична реабілітація)

Кількість кредитів – 5,5

Рік підготовки, семестр – 3 рік, I семестр

Компонент освітньої програми: обов'язковий

Дні занять: вівторок, 11.05-14.05, ауд. 171, четвер 8.00-9.20, ауд. 171

Консультації: середа 14.05, ауд. 174

Мова викладання: українська

Керівник курсу

канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.

Омельяненко Інна Олександрівна

Контактна

Інформація omelinna23@gmail.com 0352-40-60-80

Опис дисципліни

Важливу роль у процесі формування системи фізичного виховання в Україні відіграє поступова інтеграція нашої країни у Європейський освітній простір з характерною для нього системою цінностей та вимог. Об'єктивні обставини становлення і розвитку системи фізичного виховання в незалежній Україні вимагають систематичного ознайомлення фахівців у галузі фізичного виховання і спорту зі змінами у стратегічних напрямках її розвитку, провідним вітчизняним та зарубіжним досвідом використання нетрадиційних засобів та інноваційних методів у різноманітних організаційних формах фізичного виховання школярів.

Метою курсу є: формувати у студентів компетентності використання інноваційних форм, засобів, методів та методичних прийомів фізичного виховання школярів.

Навчальний контент

Години лек/сем	Теми	Результати навчання	Завдання
	Змістовий модуль I. Урок як основна форма фізичного виховання школярів		
2/2	Характерні риси, зміст і побудова уроку	Знати характерні риси, змістові та структурні компоненти уроку фізичної культури. Бути компетентним у застосуванні змісту теоретичного матеріалу з навчального програми предмету «Фізична культура»; у підборі «зв'язуючих» засобів фізичного виховання, що забезпечать плавний перехід від однієї частини уроку до іншої.	Питання, творчі завдання

Години лек/сем	Теми	Результати навчання	Завдання
3/2	Визначення завдань уроку	Характеризувати освітні, оздоровчі та виховані завдання. Бути компетентним у способах донесення завдань уроку до свідомості учнів; технології формування системи освітніх завдань для повного дидактичного циклу навчання окремо взятої вправи.	Питання, творчі завдання
2/2	Організація діяльності учнів на уроці	Знати елементарні способи управління та виконання фізичних вправ, методи організації діяльності учнів на уроках. Бути компетентним у використанні методу колового тренування; способів шикування та перешикування.	Питання, творчі завдання
3/2	Підготовка до уроку та його проведення	Знати етапи та зміст підготовки вчителя до уроку; методику проведення підготовчої, основної та заключної частин уроку фізичної культури. Бути компетентним у доборі засобів розминки для вирішення освітніх завдань уроку фізичної культури.	Питання, творчі завдання
2/2	Дозування навантаження	Бути компетентним у використанні способів дозування фізичних навантажень та визначення загальної і моторної щільності уроку фізичної культури. Знати чинники, що впливають на щільність уроку фізичної культури.	Питання, творчі завдання
2/2	Оцінка діяльності учнів на уроках	Знати роль, форми, види та принципи оцінки діяльності учнів на уроках фізичної культури; причини їхньої неуспішності; правила та методичні рекомендації оцінки досягнень учнів у процесі фізичного виховання. Бути компетентним у вербальній оцінці результатів діяльності учнів на уроках.	Питання, творчі завдання
2/2	Різновиди шкільних уроків фізичної культури	Знати особливості методики проведення навчального, тренувального, контрольного, комбінованого, предметного та комплексного уроків фізичної культури. Бути компетентним у формулюванні різновидів уроків фізичної культури.	Питання, творчі завдання

Години лек/сем	Теми	Результати навчання	Завдання
2/2	Деякі особливості змісту і методики проведення уроків з дітьми різного віку	Знати особливості завдань, змісту та методики фізичного виховання школярів різного віку.	Питання, творчі завдання
4/6	Планування і контроль роботи з фізичного виховання школярів	Знати про чинники, які враховує учитель у процесі планування уроків фізичної культури, вимоги до документів планування. Бути компетентним у технології складання плану-графіка, робочого плану та конспекта уроку.	Питання, творчі завдання
0/2	Педагогічна оцінка (аналіз) уроку фізичної культури як спосіб підвищення його ефективності	Бути компетентним у в процесі аналізу уроку фізичної культури	Творчі завдання
Змістовий модуль II. Позаурочні форми фізичного виховання			
0/0	Підготовка учнів до самостійних занять фізичними вправами	Знати способи: стимулювання інтересу учнів до занять фізичними вправами, озброєння школярів знаннями для формування переконань у необхідності систематичних занять фізичними вправами, формування вміння самостійно займатися фізичними вправами, залучення учнів до самостійних занять фізичними вправами.	Питання
4/4	Форми фізичного виховання протягом навчального дня	Знати особливості організації та проведення гімнастики до занять, фізкультурних хвилин, години здоров'я, спортивної години у групах подовженого дня. Бути компетентним у розробці комплексів гімнастики перед заняттями, фізкультурних хвилин, графіка проведення години здоров'я.	Питання, творчі завдання

Години лек/сем	Теми	Результати навчання	Завдання
4/4	Позакласні заняття фізичними вправами	Бути компетентним у розробці програми змагань за шкільною програмою, сценарію днів здоров'я, програми внутрішньошкільного квесту, фізкультурно-художнього свята, спортивно-художнього вечора, олімпійського уроку в школі.	Питання, творчі завдання
2/2	Фізичне виховання учнів поза школою	Бути компетентним у розробці плану роботи з фізичного виховання в літніх таборах відпочинку, виступу вчителя фізичної культури на загальнобатьківських зборах.	Питання, творчі завдання
2/2	Створення матеріальної бази	Знати про значення матеріально-технічної бази у вирішенні завдань фізичного виховання, нестандартне обладнання та вимоги до його застосування, можливості створення та розширення матеріальної бази для забезпечення фізичного виховання школярів. Бути компетентним у підготовці ескізу «стежки здоров'я».	Питання, творчі завдання
2/2	Просвітницька діяльність у системі фізичного виховання школярів	Знати значення просвітницької діяльності вчителя фізичної культури і вимоги до неї, види та форми просвітницької діяльності. Бути компетентним у моделюванні кутка фізичної культури, підготовці тез виступу вчителя фізичної культури перед педагогічним колективом.	Питання, творчі завдання
2/2	Роль педагогічного колективу у розв'язанні завдань фізичного виховання учнів	Знати функції адміністрації школи, вчителів-предметників та класних керівників у реалізації завдань фізичного виховання школярів. Бути компетентним у розробці плану дій вчителя фізичної культури щодо співпраці з педагогічним колективом школи, спрямованої на створення дієвої системи фізичного виховання	Питання, творчі завдання
0/0	Підготовка фізкультурного активу	<i>Знати значення фізкультурного активу у розв'язанні завдань фізичного виховання школярів, форми підготовки та організації, що залучаються до підготовки фізкультурного активу.</i>	Питання

Індекс матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 11	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями
СК 15.	Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.
СК 16.	Здатність до аналізу, систематизації та оцінки педагогічного досвіду, здатність до розробки методик та технологій для розвитку рухових умінь і навичок та фізичних (рухових) якостей) на основі розуміння і застосування положень фізіології, морфології, біохімії, біомеханіки.
СК 17.	Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.
СК 18.	Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.
ПРН 8.	Знання класифікації, клініко-фізіологічної дії фізичних вправ на організм людини; пояснює значення основних понять та визначень, що характеризують перебіг фізіологічних процесів в організмі людини.
ПРН 9.	Прогнозування змін функціональних процесів при емоційних та фізичних навантаженнях; опис біохімічних механізмів енергетичного та пластичного м'язового скорочення.
ПРН 15.	Знання про основні засоби, форми та методи, рухові режими, періоди та етапи фізичної реабілітації.
ПРН 18.	Знання технології оцінювання рівня рухової активності людини.
ПРН 24.	Оцінювати і проводити моніторинг рівня фізичного розвитку, фізичної підготовленості та індивідуального здоров'я.
ПРН 25.	Володіння методикою надання долікарської допомоги під час раптових серцево-судинних захворювань, під час травм опорно-рухового апарату, під час кровотечі тощо.
ПРН 26.	Уміння підбирати, демонструвати виконання фізичних вправ, проводити процедуру лікувальної фізкультури, вивчати та оцінювати її вплив.
ПРН 27.	Знання організаційно-правових форм суб'єктів фізичної реабілітації та фізичної культури.
ПРН 28.	Знання передового зарубіжного досвіду з функціонування організацій з фізичної реабілітації.
ПРН 29.	Уміння використовувати алгоритм дій щодо створення організацій реабілітаційної та оздоровчої спрямованості різних форм власності.

Літературні джерела

1. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9 класи: Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>.
2. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 10–11 класи: Наказ Міністерства освіти і науки України (рівень стандарту) від 23 жовтня 2017 року № 1407. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>.
3. Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1 – 4 класи, затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 4 серпня 2016 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-rochatkovoyi-shkoli>.
4. Бойченко Ю. Профілактика травматизму на уроках фізичної культури і перша долікарська допомога. / Юрій Бойченко, Костянтин Білоус // Фізичне виховання в школі. – 2008. – № 4. – С.21 – 24.
5. Горбачев М. С. Гимнастические упражнения в парах по методу круговой тренировки / М. С. Горбачев // Физическая культура в школе. – 2008. – № 7. – С. 9 – 11.
6. Збірник матеріалів для державної підсумкової атестації з фізичної культури. 11 клас : навч. посіб. / за ред. Т. Ю. Круцевич. – К-П. : Аксіома, 2010. С. 4 – 5.
7. Інструкція про розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури : наказ Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України від 20.07.2009 №518/674
8. Москаленко Н. В. Фізичне виховання молодших школярів фізичної культури : Москаленко. – 2-е вид., стереотипне. – Дніпропетровськ : Інновація, 2009. – С. 76 – 100.
9. Козетов І. Виховання спритності та координаційних здібностей у дітей молодшого шкільного віку. / Ігор Козетов // Фізичне виховання в школі. – 2008. – № 1. – С. 10 – 11.
10. Концепція розвитку інклюзивної освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10 2010 № 912.
11. Крайнюк О. Використання нестандартного обладнання на уроці фізкультури в 7 класі. / Олександр Крайнюк // Фізичне вихованням учнів в школі. – 2009. – № 1. – С. 24 – 30.
12. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з фізичної культури : наказ Міністерства освіти і науки України від 05.05.2008 № 371.
13. Круцевич Т. Теорія і методика фізичного виховання [Текст] : [підруч. для студентів ВНЗ фіз. виховання і спорту] : у 2 т. / [Т. Ю. Круцевич та ін.] ; за ред. Т. Ю. Круцевич. - Київ : Олімпійська література, 2017 .
14. Порядок здійснення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх навчальних закладів: постанова Кабінету міністрів України від 8.12.2009 № 1318.
15. Левинтов И. Я. Комплексная подготовка круговым методом / И. Я. Левинтов // Физическая культура в школе. – 2006. – № 2. – С. 30 – 31.
16. Поташник М. М. Требования к современному уроку : метод. пособ. / М. М.Поташник. – М. : Центр педагогического образования, 2007.– 272 с.
17. Куцаев В. Как мы организуем домашние задания. / В. Куцаев // Физическая культура в школе. – 2003. – № 5. – С. 15 – 18.
18. Паффербаргер Р.С. Здоровый образ жизни. / Р.С. Паффербаргер, Э. Ольсен. – Киев : Олимпийская литература. – 1999. – 318 с.
19. Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу : постанова Кабінету Міністрів України від 05.11 2008 № 993.

20. Приступа Є. Н та ін. Фізична рекреація: навч. посіб. / Є. Приступа. – Дрогобич : Коло. – 2010. – 448.
21. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». – 1994.
22. Про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» : положення від 12.06.2003 № 482/7803.
23. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо діяльності центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» (Державний комітет України з питань фізичної культури і спорту) : наказ від 28.03.2003 № 805
24. Про позашкільну освіту : закон України: від 16.01.2000 № 1841-III.
25. Шамардіна Г. М. Основи теорії і методики фізичного виховання; Вибрані лекції. / Г. М. Шамардіна – Дніпропетровськ : Пороги. – 2004. – 415с.
26. Шиян Б, Омеляненко І. Теорія і методика фізичного виховання школярів: навч. посіб.: в 2ч., Ч.2/ Б.М. Шиян, І.О.Омельяненко. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012.-304с.
27. Schoo, Michael : Sport- und Bewegungsspiele fur korperbehinderte Kinder und Jugendliche / Michael Schoo. – I.Aufl. – Munchen; Basel: E.Reinhardt. – 1999.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час виконання практичних завдань на заняттях.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування кожного заняття є умовою для нараховання балів за виконанні студентом завдання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу, або на індивідуальних заняттях.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-10) письмове опитування, обговорення, виконання практичних завдань	44%
Модуль 2 (теми 11-19) письмове опитування, обговорення, виконання практичних завдань та ІНДЗ	46%
Екзамен	10%

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)

- 2) Тематика та зміст семінарських (практичних) занять
- 3) Завдання для самостійної роботи
- 4) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання)
- 5) Тематика ІНДЗ
- 4) Електронне навчання в системі MODLE